



Nr. 06/2-7118 din 20.11.2020

Domnului Mihail COTOROBAI
Avocatul Poporului
(Ombudsmanul)

Cancelaria de Stat

Stimate Domnule Avocat al Poporului,

Cu referire la demersul Dumneavoastră nr.12-4/49 din 09 noiembrie 2020, prezentat pentru examinare prin demersul Cancelariei de Stat nr.08-05-10172 din 10 noiembrie 2020, informăm următoarele.

1. În mod primar evocăm că, inițiativa elaborării proiectului de lege cu privire la Avocatul Antreprenorilor (Ombudsman) a derivat din imperiozitatea executării acțiunii 4.5.14 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019, ce stabilește crearea instituției de ombudsman (avocat) în domeniul activității de afaceri.

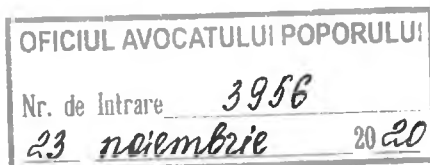
Drept consecință, proiectul de lege a constituit produsul activității laborioase a grupului de lucru instituit prin Decizia Prim-ministrului nr.6 din 27 ianuarie 2020.

În context, urmare analizei cadrului legal, conex mediului de afaceri și climatului actual investițional, menit să asigure dezvoltarea socio-economică, s-a constatat că principalii factori care determină cheltuieli nejustificate și obstrucționează nejustificat mediul de afaceri, din perspectiva sistemului administrativ public, țin de:

- a) imprevizibilitatea reglementării activității de întreprinzător;
- b) carențele sistemului de control de stat asupra activității de întreprinzător;
- c) nivelul de calitate și/sau eficiență în prestarea serviciilor publice impuse în virtutea legii, în special, deficiențe în procesul de emitere a actelor permissive, efectuarea înregistrărilor obligatorii, expertizărilor, etc;
- d) calitatea sistemului judecătoresc și eficacitatea funcționării procesului de urmărire penală.

Remarcăm că, în pofida faptului că, în ultimii ani, Guvernul a elaborat și implementat mai multe documente de politici care au avut misiunea realizării reformei cadrului de reglementare a mediului de afaceri, impactul așteptat al reformelor nu a fost pe deplin materializat.

Actualmente, drepturile și obligațiile antreprenorilor sunt apărute prin intermediul uniunilor de întreprinderi/asociațiilor de business. Cu toate acestea, legiuitorii nu



Date: 2020.11.20 17:16:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



atribuie asociațiilor de întreprinzător unele prerogative, inclusiv procesuale, ce ar asigura o protecție sporită a drepturilor antreprenorilor.

Reliefăm că, la elaborarea proiectului de lege a fost considerată practica deja instituită în alte state, care au creat entități ce se preocupă de protejarea drepturilor fundamentale ale întreprinzătorilor, menite să depisteze problemele sistemice în cadrul normativ și să vină cu o contribuție importantă pentru eliminarea acestora. Exemple de ombudsman în raport cu mediul de afaceri sunt expuse în Analiza de impact asupra proiectului de lege, elaborată potrivit prevederilor art. 25 alin. (2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Astfel, exemple de ombudsman în raport cu mediul de afaceri întâlnim: în spațiul Europei de Est, Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare a susținut instituirea și dezvoltarea ombudsmanului pentru antreprenori în Ucraina, Armenia, Kazahstan, Albania. În Ucraina, după 2015, în calitate de Ombudsman a fost angajată o persoană notorie din străinătate, iar experții din oficiul acesteia au fost angajați din rândurile profesioniștilor locali (15 persoane). Drepturile și atribuțiile acestuia îi permit nu doar să monitorizeze cazurile de abuz pentru întreg mediul de afaceri, dar și să se implice direct în procesul penal și contencios administrativ, să colaboreze cu organele de drept și combatere a corupției.

În Georgia, instituția ombudsmanului pentru antreprenori a fost fondată începând cu 2011, având preocupare doar în privința sistemului fiscal. În prezent aceasta și-a extins obiectivele și atribuțiile pentru toate domeniile de reglementare și activitate economică, însă cu un accent deosebit pentru domeniul fiscal și vamal.

În SUA încă din 1953 la nivel federal a fost creată Administrația pentru Întreprinderi Mici („Small Business Administration”) care are menirea să susțină micii întreprinzători prin consultanță, expertiză, facilități financiare, examinarea și soluționarea petițiilor etc. În cadrul acesteia, începând cu 1994, funcționează ombudsmanul național, care are în atribuții asistența micilor întreprinzători și a micilor organizații non-guvernamentale să lupte cu reglementări abuzive sau excesive aprobate la nivel federal, în special să combată penalitățile inechitabile, obligațiile excesive, procedurile nejustificate ș.a. prevăzute în cadrul normativ federal sau impuse de autoritățile federale.

În Marea Britanie și Australia există așa-numitele „Small Business Commissioner” în calitate de instituții publice independente, cu menirea să susțină antreprenorii mici și micro.

2. Proiectul de lege a fost supus unui amplu proces de consultare publică, potrivit stipulărilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, informația privind rezultatele expertizei, inclusiv a expertizei anticorupție, a fost inserată în sinteza obiecțiilor și propunerilor anexată la proiect.

Mai mult, considerând procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, proiectul de lege, nota informativă și analiza de impact asupra proiectului de lege, au fost plasate, pentru inițierea procedurii

de avizare/expertizare și consultare publică, pe pagina web oficială a Ministerului Economiei și Infrastructurii (www.mei.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.particip.gov.md).

3. Subsecvent, remarcăm că, urmare procedurii de avizare a proiectului de lege cu privire la Avocatul Antreprenorilor (Ombudsman) (în redacția inițială inițiativa legislativă a avut forma unui proiect de lege exclusiv dedicat acestei instituții), Ministerul Justiției și Ministerul Finanțelor au expus inoportunitatea unei noi legi separate ce va reglementa acest domeniu, și examinarea soluției de completare a Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) cu reglementări specifice avocatului antreprenorilor, conform exemplului privind reglementările normative referitoare la Avocatul Poporului pentru drepturile copilului.

Drept consecință, ținând cont inclusiv de principiul coerenței activității de legisferare, consacrat de art.3 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul menționat a fost substituit cu proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative care reglementează anumite aspecte conexe activității Avocatului Poporului pentru drepturile antreprenorilor.

Consecutiv, prin Hotărârea Guvernului nr.797 din 05.11.2020 a fost aprobat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înregistrat în Parlament cu numărul 442 din 06.11.2020.

Prin intermediul proiectului menționat *supra* se propune instituirea funcției de demnitate publică - Avocatul Poporului pentru drepturile antreprenorilor, care va fi specializat în problemele de protecție a drepturilor antreprenorilor.

Rolul Avocatului Poporului pentru drepturile antreprenorilor va rezida în asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale antreprenorilor de către autoritățile publice, de către organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către organizațiile necomerciale și de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile.

Modul de numire a Avocatului Poporului pentru drepturile antreprenorilor va fi similar cu cel de numire a Avocatului Poporului și a Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, reglementat de Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul).

Concomitent, prin proiect se propune modificarea a mai multor acte normative care reglementează anumite aspecte conexe activității Avocatului Poporului pentru drepturile antreprenorilor (salarizarea acestuia, statutul de demnitar public, dreptul de a sesiza Curtea Constituțională, drepturile procesuale civile și penale, dreptul de a prezenta propuneri de amendare a cadrului normativ etc.)

Prin urmare, instituirea unei noi funcții de Avocat al Poporului pentru drepturile antreprenorilor este menită să asiste agenții economice în contracararea abuzurilor comise, în special de autoritățile și instituțiile publice, și eliminarea curenților din cadrul normativ. Această asistență în cel mai direct mod va duce la scăderea cheltuielilor existente pentru desfășurarea afacerii și, corespunzător, creșterea veniturilor.

4. În ceea ce vizează proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, elaborat de către Ministerul Justiției, aflat la moment în procedură de consultare publică (anunțat în cadrul ședinței Secretarilor generali din 5 noiembrie curent, înregistrat cu numărul unic 877/MJ/2020), prin prisma stipulărilor art.56 alin.(5) al Regulamentului Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, considerăm judicioasă aplicarea procedurii potrivit căreia, la propunerea comisiei sesizate în fond, proiectele în speță ar putea fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Cu respect,

Ministru

Anatol USATÎI

Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul Registrului de evidență a corespondenței din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr.0000537-005, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.